

Li llig aquest passatge: “La regió valenciana és la més rica d’Espanya. I la més ignorada. I la pitjor tractada. I la més explotada; la que menys participa dels Pressupostos extraordinaris de l’Estat, essent precisament la que equilibra l’economia nacional mitjançant la nostra esbalança econòmica exportadora i la que en major proporció omple les arques de l’Estat”.

—Estic d’acord amb quasi tot el que es diu ací, excepte amb el començament. La regió valenciana —en aquest cas, la Comunitat Valenciana— no és la més rica d’Espanya. La nostra renda per càpita està en el 87,5% de la mitjana nacional. A més, caldria matisar que no sols no participa dels pressupostos extraordinaris, sinó tampoc dels ordinaris. Aquesta frase té aspecte de ser de Teodor Llorente o alguna cosa per l’estil...

—És del periodista Martí Domínguez i data de 1931. La sensació és que no hem avançat molt des d’aleshores.

—Dona, la frase és exagerada però llegint-la, t’adones que bàsicament estem en el mateix lloc on estàvem.

—I què ha ocorregut per què aquell diagnòstic que feia Martí Domínguez en els anys 30 es puga aplicar, amb alguns matisos, a la realitat actual?

—Jo crec que en lloc de preguntar-nos per què ha ocorregut, hem de preocupar-nos per què no ha ocorregut. Crec que els valencians som responsables de no haver sabut transmetre al Govern d’Espanya la importància de la Comunitat Valenciana i el dret que tenim a rebre un tracte equitatiu. Crec que d’una banda nosaltres no hem sabut transmetre-ho, però, de l’altra, ells no han mostrat gens d’interès per escoltar-nos.

El resultat és que la nostra comunitat ha estat reiteradament maltractada. En els últims 15 anys, la mitjana de les inversions regionalitzables ha sigut del 7,7%, una xifra molt llunyana al 10,7% que ens correspondria per volum de població. La xifra encara empitjora si ens fixem en els dos últims anys, quan la xifra ha estat lleugerament superior al 6%.

Ara per ara, la Comunitat Valenciana té tres problemes en relació amb el Govern d’Espanya: l’infrafinançament, el deute generat per l’infrafinançament i les inversions regionalitzables. Són tres aspectes diferents, però d’una gran

PRATS I CAMPS

“Madrid ens ofega”

importància que dibuixen un panorama no gens positiu.

—En el vostre discurs davant l’assemblea general de Cierval va dir que una part del deute s’hauria de condonar i que, per a la resta, caldria elaborar un “pla de pagaments raonable”. Podeu concretar aquesta proposta una miqueta més?

—Clar. En primer lloc, cal deixar clar que el deute que tenim ni el podem pagar ara ni el podem pagar mai. Tenim un deute de més de 30.000 milions d’euros que continua augmentant a causa de l’infrafinançament. Hem d’admetre que una part d’aquest deute és responsabilitat nostra a causa d’alguns excessos que hem comès. Però una altra part —la meitat aproximadament— procedeix de l’infra-

finançament que hem patit sistemàticament. El resultat és que el deute que tenim és aproximadament dues voltes el pressupost de la Generalitat.

Així doncs, el que hem de fer és el que fa qualsevol banc amb una empresa quan té un client viable —i la Comunitat Valenciana ho és— però aquesta té problemes financers als quals no pot fer front en termini i forma. Amb aquesta situació, hi ha diverses solucions: una és que el creditor exigisca el que es deu de manera taxativa, cosa que no té sentit perquè l’altra part no pot tornar els diners de cap de les maneres. La segona solució és plantejar alternatives per poder fer efectius una part dels diners que es deuen. I això implica indefectiblement condonar una part del deute i, la resta, pagar-lo

Els empresaris han dit prou al maltractament que Madrid dispensa als valencians. “A la Comunitat Valenciana el sentiment independentista és molt residual, però estaria bé que no estiraren més la corda”, adverteix José Vicente González (València, 1946) president de la patronal valenciana Cierval.

en un termini llarg i a un tipus d'interès raonable, és a dir, refinançar el deute a un període de 25 o 30 anys amb cinc anys de carència. Jo crec que aquesta és l'única solució viable i intel·ligent.

—**Heu transmès aquesta proposta al president de la Generalitat?**

—Sí, clar, li hem explicat que estem treballant en un document per posar els números concrets. Farem una proposta que comunicarem a la Generalitat.

—**I s'ha compromès a fer seua aquesta proposta dels empresaris?**

—Nosaltres tenim clar que la solució final que es presente haurà de passar necessàriament per propostes com les que nosaltres plantejem.

—**L'altra pota per la qual cal lluitar és l'infrafinançament. La Generalitat va començar demanant que es revisara el model l'any 2014, però el Govern ho va descartar; després va demanar-ho per 2015, però el Govern Rajoy hi és refractari; després Moragues va proposar habilitar mecanismes de compensació, però Montoro ha dit**

que no... La sensació és que a Madrid les peticions valencianes cauen en sac foradat

—El que nosaltres pretenem amb el que estem fent és tractar de canviar aquesta invisibilitat. Aquesta no és una qüestió del ministeri A o el ministeri B; aquest és un problema polític de primeríssima magnitud i qui ho hauria de resoldre és el president del Govern, perquè és a ell a qui la Constitució atorga aquesta responsabilitat. Rajoy s'ha d'implicar en la solució d'aquest problema necessàriament. Per què els valencians hem de tenir un finançament per càpita 204 euros menor que la mitjana nacional? O més de 800 euros menys que un càntabre? O més de 700 euros menys que un ciutadà de la Rioja? O més de 500 euros menys que un aragonès? El finançament que rebem no dona per pagar tres pilars fonamentals de l'estat del benestar: la sanitat, l'educació i la dependència. L'Estat té l'obligació d'assegurar aquests tres pilars en qualsevol racó d'Espanya, també a la Comunitat Valenciana. Aquest menyspreu es reproduïx de fa temps i cal dir que ja n'hi ha prou. Fins ara nosaltres hem estat molt comprensius, però ha arribat el moment que també els altres ens compreguen a nosaltres.

Per tant, de la reforma del finançament cal parlar. Però cal parlar del pastís sencer. Què vull dir amb això? El que no pot ser és que el Govern central es tanque a la banda i no estiga disposat a parlar de la part del pastís que fins ara corresponia al Govern central. No poden blindar la part del pastís de què disposa l'Estat i deixar que les comunitats autònomes s'hagen d'apanyar amb la resta perquè això garanteix el conflicte territorial. Fins ara hem sigut les comunitats autònomes les que hem renyit per un tros determinat del pastís. Ha arribat el moment, però, que el Govern central fique a disposició dels altres una part del seu tros. I si volen fer més retalls, que els faça l'administració central.

—**Totes les anàlisis demostren que el País Valencià ix malparat del repartiment que fa Madrid dels diners [aquesta entrevista fou realitzada el dimarts 22 de juliol, un dia abans de la publicació de les balances fiscals].**

—Les balances fiscals de 2008 demostraven que hi ha quatre comunitats autònomes que aporten més del que reben: Madrid, Catalunya, les Illes i la

Comunitat Valenciana. Però hi ha un matis: les altres tres que aporten més que reben tenen una renda per càpita sensiblement per sobre de la mitjana nacional. En canvi, la Comunitat Valenciana té una renda per càpita del 87,5%. La qüestió és òbvia: un bon Govern ha de ser aquell que ajuda les comunitats que menys tenen perquè milloren la seua situació; i no el que penalitza els que menys tenen, perquè aleshores els perjudica.

La nostra situació és triplement roïna perquè la renda per càpita és inferior a la mitjana nacional, el nostre finançament està molt per sota de la mitjana nacional i, a més, les inversions regionalitzables, que generen més competitivitat en el territori, estan per sota del que ens correspon per població. I si per alguna cosa es distingeix la Comunitat Valenciana és perquè de cada euro que s'inverteix aquí, en produïm tres. Aquesta no és una terra que viu de subvencions. Si l'Estat fóra intel·ligent, el que faria seria destinar-hi diners. Perquè si estiguérem ben finançats, la Generalitat tindria diners per impulsar l'economia, es generaria creixement, més recaptació d'impostos, més llocs de treball... En definitiva, l'Estat faria un bon negoci invertint en la Comunitat Valenciana

—**Així doncs, el País Valencià fa un mal negoci enviant tants diners a Madrid.**

—Sí, és obvi. És que ho tenim tot: menys renda per càpita, aportem més del que rebem, ens donen mal finançament i inverteixen menys que a cap altre lloc. Què més? Ho repetisc: ja n'hi ha prou d'aquesta situació.

—**Els catalans anomenen això “espoli fiscal”.**

—Bé, ells utilitzen aquesta expressió. Jo tinc clara quina és la nostra situació, independentment del nom que li posem.

—**En tot cas, Madrid ens ofega.**

—Sí, està clar que sí

—**Una de les vies per posar fi a aquest escanyament implica millorar el sistema de finançament. Ahir mateix, la secretària d'Estat de Pressupostos va dir: “No hi ha diners per fer un sistema de finançament com el que reclamen les comunitats autònomes més bel·ligerants”.**

—El que ha fer l'Estat és deixar que les comunitats autònomes participen de la part del pastís que ara l'Estat s'auto-atribueix. No em sembla just que l'Estat

“Si volen fer més retalls, que els faça l’administració central”

diga: “D’aquesta part, no en parlarem”. Per què? Poden dir “bel·ligerant” o l’adjectiu que ells vulguen, però la posició que nosaltres defensem està basada en les dades que ells mateixos publiquen. Un informe de Standar & Poor’s publicat fa uns dies deia que amb poc més de 4.000 milions d’euros es podria posar les comunitats infrafinçades al nivell de la mitjana. I proposava que els diners de més que l’Estat previsiblement recaptarà per l’impost d’activitat es repartisquen entre les comunitats autònomes més mal finançades almenys fins que s’aprove un nou sistema de finançament.

—Als valencians ens anirien més bé les coses amb una hisenda pròpia?

—Hum, en aquests moments a la Comunitat Valenciana el sentiment independentista és molt residual, però convindria que no estiraren més la corda...

—Què voleu dir?

—Que convindria que no ens posen en la situació de dir que aqueixa és l’única solució. Jo em sent valencià i em sent espanyol i resoldre aquest problema és només qüestió de voluntat política. Així doncs, que ho solucionen des de la política.

—Fins ara, la lleialtat que els valencians hem mostrat a la idea d’Espanya

ens l’han pagat convertint-nos en la ventafocs de l’Estat.

—Jo crec que és el moment de reclamar... bé, no de reclamar, d’exigir la mateixa lleialtat de tornada. Jo crec que els valencians hem estat massa comprensius amb la resta de posicions i ja ha arribat el moment que la resta intenten comprendre’ns a nosaltres. I repetisc: no exigim un tracte més bo que a la resta; exigim la mitjana, i això a pesar que la nostra renda per càpita està per sota de la mitjana, la qual cosa ens legitimaria per demanar-ne més. Exigim, com a mínim, poder tenir les mateixes armes que la resta. Perquè ací la gent és emprenedora, té imaginació... Perquè, a pesar de totes les dificultats, tenim una cobertura d’exportacions i importacions del 115%.

—En la roda de premsa on us va plantar davant Madrid, vós va dir “fins ací hem arribat”. En què hauria de traduir-se aquest ultimàtum?

—Jo no anticiparé esdeveniments. Nosaltres som empresaris i estem acostumats a arribar a acords. Hem enviat una carta a la ministra de Foment per parlar del document que hem preparat amb les nostres reivindicacions. Ara esperem una resposta i, en funció de com siga, prendrem les decisions que calga prendre. Jo sóc dels que pensen que el més intel·ligent és fer els ponts quan s’arriba al riu, i no abans.

—Després de la roda de premsa en què va dir prou, Alberto Fabra us va convocar a una reunió i allí es va comprometre a demanar una entrevista a Cristóbal Montoro. Passen els dies i

res no se sap de la trobada. Tenen ja data per a aquesta reunió?

—No. El compromís del president fou que la reunió seria abans d’anar-nos-en de vacances, a finals de juliol o primera setmana d’agost. Encara hi ha temps, a veure què passa.

—Hi confieu?

—Jo confie en la paraula de les persones, almenys fins que em demostren que no s’hi pot confiar. En aquest cas, fan falta dues voluntats: la del president, que està suficientment explicitada, i la del ministeri.

—Crida l’atenció que mentre vosaltres heu d’implorar per veure-us amb el ministre, el president Mariano Rajoy es reuneix amb la xicoteta i mitjana empresa catalana durant dues hores.

—A mi em sembla molt bé que Rajoy es reunisca dues hores amb la xicoteta i mitjana empresa de Catalunya o d’on siga. Això és part de la seua feina. El que no em sembla bé és que no es reunisca amb nosaltres

—Em comenteu que confieu en la paraula donada per Alberto Fabra. Però quina credibilitat té per a vós un partit polític que a València parla de canviar el model del sistema de finançament però després els seus diputats a Madrid rebutgen fins en tres ocasions debat sobre una reforma de l’Estatut valencià que blinda les inversions al País Valencià?

—Nosaltres els diem als diputats valencians al Congrés que no s’obliden que estan allí perquè els hem votat aquí.

El patró assenyat

El colp a la taula que ha pegat l’empresari valencià seria difícil de concebre sense la figura de José Vicente González. L’arribada d’aquest industrial de 68 anys al capdavant de la patronal autònoma Cierval el juliol de 2011, procedent de la provincial CEV, ha estat decisiva per imprimir un to més reivindicatiu a un discurs empresarial que, en el passat recent, es caracteritzà pel seguidisme a la Generalitat. Ara, en canvi, i amb González al capdavant, els empresaris

han optat per fer pinya (la unitat d’acció amb el lobby Associació Valenciana d’Empresaris no s’hauria de passar per alt) i tenir un discurs propi. Al capdavant, González no té pèls a la llengua: igual demana més diners a Madrid que retreu al president de la Generalitat la seua obstinació amb el discurs anticatalanista. “Catalunya és el primer proveïdor i client de la Comunitat Valenciana. I qualsevol actitud que fique en perill això no és precisament la més adequada”, va respondre recentment a una pregunta a propòsit de l’obsessió anticatalanista del Partit Popular.

Perit industrial i màster en administra-

ció i direcció d’empreses per la Universitat de València, José Vicente González és president i director general de GH Electrotermia i GH Group, una empresa fundada l’any 1961 i dedicada a la fabricació d’equips d’escalfament per inducció que té filials a Alemanya, França, Brasil, Mèxic, Índia, Estats Units i Xina. Com a tal és un ferm defensor de la indústria, un sector, diu, que “quan ací eren tot flors i violes tothom menyspreava”. “Sense una indústria potent no hi ha un país de primera fila. Necessitem una indústria moderna, innovadora i internacionalitzada”, adverteix.

Home de tracte senzill i directe, amic

“El deute que tenim ni el podem pagar ara ni el podrem pagar mai.”

de la ironia i fumador impenitent, González és un home de tarannà socialdemòcrata. “Fins ara tot l’esforç s’ha posat en la reducció del dèficit. I això potser és important, però molt més important resulta estimular l’economia. Crec que ja hi ha prou austeritat”, assegura. Ara fa dues setmanes, amb motiu de l’assemblea general de la Cierval, davant un auditori ple de corbates, va aprofitar per demostrar la seua preocupació per la situació social actual. Entre referències a exportacions, finançament i polítiques industrials, González va deixar caure aquesta reflexió: “L’alt nombre de persones desocupades, moltes de les quals

sense dret a cap prestació, no sols és un problema econòmic, sinó, i sobretot, és un problema social de primera magnitud. Una societat avançada com la nostra no pot permetre’s que existisquen a Espanya tres milions de persones amb ingressos per sota del llindar de la pobresa. Això és una vergonya. Aquesta societat no pot assistir impàvida a l’espectacle que s’hagen d’habilitar durant l’estiu menjadors escolars perquè gran quantitat de xiquets tinguen menjar calent almenys una volta al dia. És denigrant però no sols per a ells, sinó per a tots nosaltres. És que no sabem fer les coses més bé?”.

I no veiem gens bé que diputats valencians voten a Madrid en contra del que ací es reclama i defensa. A parer meu, caldria una reforma de la llei electoral de manera que els diputats foren responsables de circumscripcions concretes i depenguen menys dels aparells dels partits. Els diputats que hem enviat a Madrid han actuat més pensant en la lleialtat als seus partits que a la Comunitat Valenciana.

—Ahir [pel dilluns 21] va tenir una reunió amb el PSPV. La foto era molt potent: el cap de l’oposició i tota la cúpula empresarial valenciana. La trobada fou a instància del PSPV o vostra?

—Fou a instància nostra. Aquesta reunió entra dins la normalitat i ningú no hauria d’escandalitzar-se’n. Com a institucions empresarials tenim l’obligació d’ajudar el Govern perquè les coses funcionen i vagen bé. Però també tenim l’obligació de tenir contacte i comunicació amb l’oposició. A Anglaterra a l’oposició se l’anomena “la lleial oposició a sa gràciosa majestat”. L’oposició forma part de l’Estat i és normal que hi mantinguem contactes. La nostra obligació és tenir una bona relació amb tothom i és per això que també sol·licitarem una trobada amb Compromís i Esquerra Unida.

—Als empresaris us fa por un “govern tripartit, d’esquerres i catalanista”, com va titllar Fabra una hipotètica aliança de PSPV, Compromís i Esquerra Unida?

—Les opinions de Fabra les ha d’explicar ell, no jo. Els empresaris som, abans que empresaris, ciutadans i com a tals, som respectuosos amb els resultats d’unes eleccions democràtiques. Cal fer un Govern d’acord amb l’aritmètica parlamentària. A nosaltres ens agradaria un Govern fort, amb un programa clar i que coincidisca, en la mesura del possible, amb les nostres demandes. Però som conscients que els governs han d’atendre al que demanen els empresaris, però també al que demanen els sindicats, les bandes de música o els fallers. Dissortadament, la societat civil és molt més rica que no sols els empresaris. Per tant, desitjaríem un Govern fort, amb un programa clar i que atenga les nostres peticions. Isca el que isca de les urnes, nosaltres ho respectarem.

Violeta Tena